

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zhaja vsak četrtek in vejja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravnosti v dalaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Šesti občni zbor Slovenskega društva.

(V Slovenski Bistrici 4. maja 1884.)

Točno ob 3. uri popoludne 4. maja t. l. odprt je društveni predsednik g. Paul Simon 6. občni zbor Slovenskega društva v g. Adelsteinovih prostorijah v Slov. Bistrici; predstavil g. okrajnega komisarja Kankovskija kot vladinega zastopnika, kojega ljudstvo takoj s 3kratnim „živijo“ pozdravi, in da besedo poslancu g. dr. Radaju. Naroda je bilo toliko, da niso dobili vsi prostora, sami posestniki, vrali Slovenci iz slov. bistriškega in konjiškega okraja, iz slednjega bil je tudi „oča“ dr. Prus pa iskreni domoljub č. g. župnik Slatinšek od sv. Jungerte navzoč. Tri hiše, veža bile so natlačane, ljudje so stali tudi po klopeh, mizah, še celo na peč so vlezli in v oknih stali, mnogi so pa morali zunaj ostati, ker niso mogli noter. Za red je bilo izvrstno skrbljeno.

G. dr. Radaj poroča o delovanju deželnega zabora v Gradiču: navzoče kmete, pravi, utegne najbolj zanimati, kako da je njihov poslanec iztrgal saj to, da se je na deželne stroške začela delati nova steza od železniške postaje slov. bistriške v Šestrže. Dobro bi bilo stezo od Bistrice nad Čadramo s konjiško dolino zvezati. K novej postavi zastran dekel in hlapcev, katero so posebno nemški kmetje želeli, nasvetoval je dr. Radaj še prenaredbo viničarskega reda, kar pa je bilo na drugo leto odloženo. Volilni red za deželni zbor prenaredil se je toliko kmetskim ljudem v korist, da bodo v občinah v 3. redu tudi tisti volili, ki plačujejo samo 5 fl cesarske dače. Volilni red je tako sestavljen, da pride za 70.000 kmetov i poslanec, a za 7000 meščanov tudi 1, kar je očividno kmetom na škodo. Ali tega nemški liberali nečejo prenarediti, ker bi sicer večino v deželnem zboru zgubili.

L. 1809 je cesarska vlada pouzročila, da je dežela Štajerska najela 9 milijonov dolga na bankovce in plačala Francozom, kar so ti

zahtevali. Reklo se je, da bode iz državne blagajnice ta dolg povrnen, kar se pa ni zgodilo, čeravno smo Štajerci 25—26000 fl. obresti vsako leto plačevali. Toda vse prošnje in tirjanja bila so zastonj Liberalni ministri še niti čuti niso hteli o tem. Sedaj vprašajo javno ministre slovenski poslanci baron Goedel, dr. Vošnjak in Herman. To pomaga. Napravila je se nagodba, da nekaj Štajerci odjenjajo, nekaj pa država doplača. Nagodbo je sprejel lani deželni zbor, ker so tudi najveljavni liberalci n. pr. baron Waschington, pl. Neubauer za njo glasovali. Dolg je sedaj vreden 600.000 fl. Vlada plača 400.000 fl. Štajerci pustijo 200.000 fl. Slovenski poslanci so za to glasovali, ker je bolje nekaj, kakor pa nič, in je bolje celo reč enkrat dokončati, kakor pa vsako leto še 25—26000 fl. za obresti iz deželne blagajnice doplačevati. Državni zbor je nagodbo sprejel kakor so jo ministri bili z deželnima odbornikoma Schreinerjem in Pairhuberjem dogovorili. Reč, 73 let zavlečena, je končana, saj deloma na korist Štajerskej, to pa s pomočjo slovenskih poslancev! (Gromovito: živijo), (a ne nemškega liberalca Hammer-Ambos-Schmidlererja. Ured.)

Eden izmej kmetov želi, naj bi poslanci zoper „šnops“ nekaj storili in vse mu pritrdi „proč s šnopsom“. Dr. Radaj odgovori, da ima takšno postavo državni zbor v delu, kder bode baron Goedel uže skušal željam volilcev ustrezti.

Župan g. Jurij Žnidar izreka v imenu volilcev g. dr. Radaju in vsem slovenskim poslancem najprisrčnejšo zahvalo, in g. Novak priporoča, naj bode g. dr. Radaj zopet izvoljen v poslance, čemur navzoči z navdušenimi živoklici pritrdijo.

Sedaj dobi g. dr. d. Dečko besedo in v izvrstnem, dobro premišljenem govoru riše Slovencem nevarno rovanje nemškega šulvereina. Po pravilih bi imel skrbeti za nemško deco, a v resnici lovi slovensko. Po zvijačah in z

denarjem skuša iz slovenskih šol pometati slovenske bukvice, slovensko poučevanje. Ruški glažutarji so za nemško deco nekaj malega od njega dobili in od nemških Lugačanov tirja peneze nazaj, ker ni upanja, da bi slovenske otroke od sv. Ane tje zvabili. Sploh nemški šulverein dela na ponemčurjenje Slovencev, a ne, da bi se ti res nemški naučili. Ob enem je politično sredstvo nemškim liberalcem, da bi pri volitvah spodrinoli slovenske poslance. Zato je vsak Slovenec, kateri k nemškemu šulvereinu pristopi, ali obžalovanja vreden nevednež ali naravnost ostuden izdajalec. (Trikratni živijo zadoni vrlemu govorniku v zahvalo.)

Sesti občni zbor je zatem sprejel resolucijo: *Slovencem koristijo le slovenske šole, v katerih učitelji vseskozi slovenski poučujejo ter po slovenskih bukvicah in s pomočjo slovenščine razlagajo vse predmete, tudi nemščino, ki se najtudi uči, kder to ljudje želijo, to pa takrat, ko so otroci za to uže zadosti godni in zbrhtani, sploh slovenščina bodi poučevalni jezik (Unterrichtssprache), nemščina pa more biti poučni predmet (Unterrichtsgegenstand).*

Tretji govornik je bil g. dr. Gregorec ter dokazival, da je Slovencem le z nemškimi konservativci mogoče shajati, katere vodita kneza Alfred in Alojz Liechtenstein. Liberalci so Slovencem vseskozi Sovražni tako, da še jim v Bistrici niti proti plači prostora za zborovanje niso privoščili, med tem ko je pravičen nemec, g. Adelstein, brezplačno svoje prostorije na razpolaganje dal. Jednako je tudi v deželnem zboru. Knez Liechtenstein želi miru s Slovenci na podlagi pravičnosti in še ob enem meri njegova stranka na to, da bi kmetski stan pogina rešili. Govornik dokazuje potem po številkah, kako so kmetje v liberalnej dobi se pogreznoli v strahovite dolgove (kmečki ljudje imajo 2000 milijonov goldinarjev intabuliranih, štajerski pa izmej jih največ, namreč okolo 200 milijonov ter morajo vsako leto zemlji, toči, uimam, ustim pritrgrati 10 milijonov za činže; strašno). Pomagati pa tukaj liberalni poslanci ne morejo, ker so vse sami zakrivili, in tudi nečejo, ker le zato sedaj kmete lovijo, da bi še dalje v deželi gospodarili. Zato si morejo slovenski kmetje le tako pomagati, da izvolijo 8 slovenskih poslancev, ki potem z nemškimi konservativci v manjino potisnejo nemške liberalce. Potem bode kakor kranjski tudi štajerski zbor, sklical strokovnjake v posvetovanje, kako bi se najhitrej pa najleži kmečkemu stanu pomoglo. Zato se naj Slovenci ne dajo od nemških liberalcev iz mest in trgov strašiti, nalegati in zapeljati. Lepa je zemlja slovenska. Zato silijo tujci v njo. Branimo se torej. Slovenci smo, Slovenci hočemo ostati in živeti na slovenskih tleh tako spoštovani, kakor so Nemci na nemških. To je naša narodna dolžnost pa

tudi pravica, celo od svitlega cesarja priznana.“ Med tem pride državni poslanec g. dr. Vošnjak ter uvidevši, ka so ljudje uže utrujeni, spregovori le nekoliko prav živahnih in domoljubnih besed; zlasti tolazi in spodbuja narod, naj stanovitno vstraja v borbi za svoje pravice. Naposled bo zmaga naša in tudi Slovencem prisije solnce boljših dnij!

Sedaj izreče g. predsednik domoljubno zahvalo g. poslancu dr. Vošnjaku, ki se je tako daleč potrudil k nam, ter nas s svojimi tolazljivimi besedami razveselil, vsem govornikom, hišnemu gospodarju, vsem domoljubom, ki so pripravljali denešnje zborovanje, zlasti pa g. okrajnemu komisarju za zdatno varstvo ter sklene nepričakovano sijajni, za bodoče volitve in za narodno slovensko reč v Slov. Bistrici velevažni 6. občni zbor s trikratnim živijo svetemu cesarju! Narod zagromi živijo, da se razlega po vsvezj Slovenskej Bistrici.

S telegrami hvaležno sprejetimi počastili so nas: 1. slava zbranim braniteljem slovenskih pravic. Kdor je pošten in zaveden Slovenc, ta je z Vami! Živeli rodoljubi! Čitalnica mozirska. 2. Savinjski Sokol pozdravlja ves slavni zbor, ter mu želi najsijajnejši uspeh v blagem naporu proti vražemu navalu. Na zdravje. Odbor. 3. Srčen bratovski pozdrav slovenskim korenjakom; z Vašimi nazorji in sklepni se strinja katol. polit. društvo v Konjicah. Mikuš. 4. Vsakemu svoje; na slovenski zemlji pa smo in moramo biti na večne čase gospodarji mi Slovenci sami. Živeli zbrani domljubi! Čitalnica Šmarijska. 5. Slovenskemu društvu pa našim neustrašljivim državnim in deželnim poslancem srčen pozdrav in dober uspeh. Dr. Geršak, dr. Žižek. 6. Narodnim boriteljem Slava! Sever v Ormoži. 7. Ptujski Slovenci kličemo zborovanju gromovito: živijo. Povsod in vsikdar mora Slovenec imeti pogum pred celim svetom izreči: jaz sem Slovenec. On mora imeti pogum povsod svojo pravico zahtevati, uspeh našega delovanja mora biti, da na Slovenskem bo Slovenec gospodar. Dr. Gregorič. 8. Želeči najboljši uspeh pri denešnjem zborovanju in navdušenje za naše svete pravice. Čestitamo slavnim govornikom, borečim se za narodne svetinje in zbranemu slovenskemu ljudstvu, posebno bodočim volilcem, da izvolijo odločna dva narodnjaka in neprestrašena borilca v deželnini zbor. Živela naša lepa domovina. Živeli Slovenci!

Državni slovenski poslanci.

Gospodarske stvari.

Prehod od suhe na zeleno krmo.

Vreme je tu, ko bodo trave in detelje dobre za košnjo in ktero bodo rabili kmetovalci

kot zeleno krmo. Gotovo je to marsikteremu veliko veselje, ker mora seno kupovati in kar se spomladi za živino kosi, pravi ljudski govor, nima blagoslova božjega, to je nič ne izda. Mnogokrat se pa to veselje spremeni tako rado v žalost, ker kmetovalec hrani žival z zeleno krmo nespametno, vsled česar so povsod razne bolezni, ki imajo mnogokrat tudi slabe nasledke, ktere se pa pri umnem in skrbnem kmetovalcu ne dogajajo. Zavoljo tega treba je pri tej spremembji tako skrbno postopati in gledati, da se ta prehod od suhe na zeleno krmo jako polagoma izvršuje. Kako da mora ta sprememba slediti, hočemo tukaj bralcem v kratkem popisati.

Kakor smo uže omenili, mora prehod od suhe na zeleno krmo le polagoma slediti in skrbni gospodar mora seneno zalogo tako vrediti, da mu ga še nekaj ostaja za takrat, ko nastopi čas za zeleno krmenje, da zamore med prejšnje mešati.

Najbolji čas za košnjo trave je gotovo večerni in da se tudi z njive spravi, dokler ni rose. Ako se kosi v velikej vročini trava, postane vela, kar je potem za živino jako nevarno in povzroči tudi zelo lahko prav hude bolezni: kakor napenjanje i. d. Kedar začenjamо živino z zelenim krmitti, moramo dati jej popred nekaj sena in na to še le zeleno krmo, in kedar poslednjo povžije se napoji; ako bi pa popred krmili zeleno in potem še le suho, dobila bi žival preveč vode, ker zelena krma uže sama na sebi ima veliko vode v sebi in vsled suhe krme nazadnje, bi žival veliko več vode popila, kar pa ima mnogokrat slabe nasledke.

Po 5—6 dnevih se pa zamorejo senene po-kladbe zmanjšati in zeleno krmo pomnožiti, po 10 dneh se pa lahko suha krma popolnoma vstavi in ni se batí pri pametnem krmenji zradi zelene krme nobenih slabih nasledkov.

Sploh naj pa pri tej spremembji velja sledeče pravilo:

1. Trave naj se kosijo v pravej starosti.

2. Košnja naj se izvršuje pri hladnem vremenu teda proti večeru in naj se še tisti den domu spravi.

3. Prvih 10 dni naj se popred živini suhe krme in potem še le zelene podaja; mnogi tudi suho z zeleno mešajo kar je tudi dobro.

4. V tem času je tudi jako potrebno, da se živini malo več soli daje, ker se skozi to prebavljanje poveča.

Po tem pravilu se ravna na grajsinah kneza Schaumburg-Lipeja v Skalic-Nahod na Češkem, kakor tudi na kmetijski šoli v Taboru na Češkem, kakor sem se sam prepričal in da ta je način krmenja popolnoma prav. Žepič.

Okrajna posojilnica v Ljutomeru imela je na konci leta 1883 vкупaj 279 udov. Med

tekom leta 1883 je iz društva izstopilo 36 udov a pristopilo zopet 24. Ker vsaki ud le po en opravilni delež ima, potem takem je vseh opravilnih deležev vкупaj 279, kteri delež pa reprezentirajo svoto od 17.537 fl. 5 kr. Na opravilnih deležih je v računskem letu izplačeno 1079 fl. 81 kr., a vplačeno 1515 fl. 99 kr. Opravilni deleži nabirajo se v letnih prineskih po 6 gld.; in vsled sklepa občnega zbora od 1882 leta mora vsaki opravilni delež 100 fl. iznašati.

V letu 1883 je vкупaj sprejet: 61.485 fl. 81 kr. a izdano: 54.648 fl. 72 kr., denarniški ostatek 6837 fl. 54 kr.

Konci leta 1883 kaže bilanca:

I. I m e t e k.	fl.	kr.
1. Vrednosti menjic	109.149	—
2. Dolžne obresti	2.840	07
3. Vrednost inventara	296	35 $\frac{1}{2}$
4. Gotovina	6.887	54
5. Vloga pri Ljutomerski hranilnici	fl. 2800.—	
Obresti od iste	184.86	2.984 86
Skupaj	122.107	82 $\frac{1}{2}$
II. D o l g o v i.	fl.	kr.
1. Opravilni deleži	16596.53	17.537 05
Kapitalizvn. obresti	940.52	
2. Terjatva hranilničar. 90495.58		
Kapitalizvn. obresti	0772.58	95.267 70
3. Terjatva reservnega fonda koncem l. 1882	5839.91	
Dobiček od leta 1882	551.52 $\frac{1}{2}$	
Pristopnine leta 1883	24.—	
	6415.43 $\frac{1}{2}$	
Obresti za leto 1883	383.46 $\frac{1}{2}$	6.798 90
4. Terjatva fonda za mogoče zgube	624.23	
Obresti za 1883	37.44	661 67
5. Naprej sprejete obresti		1.260 34
6. Pridobitek		582 16 $\frac{1}{2}$
Skupaj	122.107	82 $\frac{1}{2}$

Krmljenje vprežnih volov.

Dobro je z drobljancem pomešano rezanje v namočenem, t. j. z vodo poškropljenem stanu polagati, že zaradi tega, ker živila moknati del krme pri jedi iz jasli delom odpihava in tako velik del krme raztrosi in v nič spravi.

Sejmi. 9. maja Ernauž, 10. maja sv. Primoz, 12. maja sv. Janž pod Arvežem, Planina, sv. Nikolaj v Susilah. 15. maja Gradec, 16. maja sv. Ilj v Slov. goricah, sv. Martin na Nemškem, Pilštajn, Bizejlsko, 19. maja Arvež, sv. Lenart v Slov. goricah, Ptujška gora, Cmerek, Rogatec.

Dopisi.

Iz Slov. Bistrice. (Nemčurstvo pa Slovensko društvo.) Strah in groza pretresavala je naše slovenožrece, ko so izvedeli, da pride Slovensko društvo semkaj zborovat, kar najbolje dokazuje imenitnost in važnost tega društva. Hoteli so torej zabraniti zborovanje pa se pred celim svetom osmešili. Najprvje so mislili zabraniti, če g. Neuhold in gospa Nendleca svoje prostore društvu odrečeta. To ni šlo. G. Nendelca je ponudbo sprejela; na pritisk slovenožrečev preklicala, potem pa veliko najemščino tirjala in 20 fl. sprejela. Novo strahovanje. Zato pošlje denar nazaj rekoč, da je poličanskemu Baumanu krčmo v najem ali „štant“ dala. Tako so ubogej vdovi zaslужek izvili in se veselili, da je Slovensko društvo sramotno odbito. Toda sedaj prepusti g. Adelstein društvu prostore. Oj strah in groza. Nasko, Stieger itd. planejo nad njega. „Wir schliesen Sie aus von uns“ mu ropotajo. G. Adelstein jim odgovori: ste me uže izbačnili, ko ste tuju izročili stavljene pri šoli, čeravno sem jaz 1000 fl. menje zahteval. No, g. Stieger, vprašate koga Vi, je li Slovenec ali Nemec, če pride k Vam v štacuno? Uvidevši, da značnjega moža ne splašijo, bezgajo v Gradec, naj c. k. namestnik zborovanje prepove. Padli so v mlako. Sedaj pišejo dr. Radaju, da bodo „windische Schweine durchgeprügelt“ tudi okr. komisarju so se baje v pismih grozili. Pa kakšni strahopetni lump da je pisač bil, kaže to, da se ni podpisati upal. Res, slov. bistrško nemčurstvo zmore malo pameti, da je s takšnim pobalinskim žuganjem upalo koga splašiti ter da si ni domislilo, kako bo ravno to grozenje Slovencem koristilo. C. k. glavarstvo zaukaže več žandarjev v Bistrico poslati, tudi dragonerji so bili pripravljeni mir in varnost vsake osebe varovati. Nemčurskim glavačem se je to močno pod nos pokadilo. Kaj storiti? Modra glava nasvetuje kmete v nedeljo v „rotovžu“ poloviti za „Bauertag“ in „öffentliche Volksversammlung“ in popoldne pri „Nendelci“ napojiti in Slovenskemu društvu preglavice narediti. Res napovedo „Bauerntag“ ob 11. uri 4. maja. Toda kmetov, posestnikov manjka: hajd po razne pisače, škrice, vincarje, hlapce, da peščici nemškutarskih ljudi ne bo dolg čas. Ko so tako ti petelini svoje kokoši in piščeta skupaj imeli, začel jim je hripavi Nasko prigovarjati, naj izvolijo v poslance možakarje, ki so „freisinnig-liberal“. Smešno, takšnih smo uže imeli, namreč Seidl-Brandsteterja. Hammer-Amboss, Schmiderer je potem udrihal po slovenskih poslancih misleč, da ima zato nemški „Hammer“ v rokah, da po Slovencih tolče. Drug je Nemec čezmerno hvalil, kar je celo nekoga tje zašlega človeka razjarilo, da je rekел: „čudno, jaz sem

kravo 50 fl. cenil, nemec mi je pa 60 fl. dal“. Zavoljo tega vržejo ga nemčurji hitro tavun. Zatem zavlečajo zbobnane poslušalce (bilo jih je 45) k Nendelci in potegnejo še nekatere z ulice noter. Tam jih napajajo in z muziko motijo in v ples vabijo. Zakrolijo tudi „Wacht am Rhein“ „Deutsches Lied“ itd. Nesramnež napije „hoch Deutschland“, in tako izda, kako je cela komedija le prajzovsko-nemčurska demonstracija zoper Slovence, ki ne marajo za Bismarka, še menje pa za „hoch Deutschland“. Slovencem je to veleizdajska nesramnost. Toda vse ni pomagalo nič, čeravno so si Stieger, Nasko jezike zbrusili in Razwoscheggg, Pitschl in Schantl skoro noge polomili. Ko je Slovensko društvo začelo zborovati, so Slovenci tropama tje vreli, nemčurska muzika utihne, nemškutarji in nemčurji se jezni odpeljajo ali doma poskrijejo. Zborovanje vršilo je se sijajno in dostojno. In potem so se Slovenci veselo pogovarjali pri izvstnej vinskej kapljici, katero je g. Adelstein točil. Sploh je pa postrežba bila izvrstna. Hvala in slava pa vsem domoljubom od blizu in daleč, ki so udeležili se ove sijajne izjave slovenske! Živeli Slovenci. Prvi korak je storjen da bo Slov. Bistrica še kedaj res - slovenska!

Iz Ptuja (Prijateljem petja) Nazznanjeno je že bilo, da se je ustanovilo „Slovensko pevsko društvo“ s sedežem v Ptuji. To društvo je silno imenitne važnosti ne le za štajerske Slovence, temveč za Slovence sploh. To društvo stavi si zadačo, osnovati po vseh slovenskih deželah pevske podružnice, tako, da bomo imeli po vseh naših deželah izobražene slovenske pevce. Tudi priprostemu kmečkemu fantu, kakor tudi dekletu, dana bode prelepa prilika, učiti se krasnih slovenskih pesnij, kajti društvo bode skrbelo za učenje, za sekirce, sploh za vse potrebno. K društvu pristopiti zamore vsakdo. Udje društva pa se razdelé v sledeče vrste: a) izvršujoč društvenik je vsak, ki pri pevskih in glasbenih zborih sodeluje ter na leto 1 gld. društvenine plačuje; b) ustanovnik je, ki plača enkrat za vselej ali pa v dveh obrokih 25 fl.; c) podpornik je, ki plačuje na leto 2 fl. društvenine; d) časten ud je vsak, ki ga veliki zbor po predlogu odboru kot takega imenuje radi zaslug, kojih si je pridobil za „Slovensko pevsko društvo“ ali pa za slovensko in sploh slovansko petje in glasbo. Pristopnina je enkrat za vselej 50 kr. Slovenci! mi nismo imoviti, mi ne zamorem zidati slovenskih šol, kajti nam manjka slovenskega „šulfereina“, a lepo, krasno slovensko petje zamorem gojiti, kajti naše slovenske pesnice done tako milo, tako genljivo, da je omehčalo že marsikterega trdovratnega našega nasprotnika.

Pristopite tedaj blagi Slovenci k temu društvu, kajti to storiti, veleva nam naša sveta

domovinska dolžnost, in društvo živilo bode krepko, ako bode imelo mnogobrojno število članov. V to pomozi Bog in sreča junaska!

Osnovalni odbor
„Slovenskega pevskega društva“.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesarica Marija Ana, vdova po cesarji Ferdinandu, je umrla v Pragi, 81 let stara. Rajna je bila velika dobrotnica siromakom, cerkvam. Sestra blažene kraljice Kristine neapolitanske živila je tudi ona kot svetnica. Blag jej spomin! — Iz Amsterdama na Holandskem se poroča, da je naša cesarica tam zbolela in se врачи pri nekem dohtarji Mecgerji. — Državni zbor se uže brani judu Rothschildu na 80 let prepustiti cesar Ferdinandovo severno železnico; vredna je 123 milijonov, ceni se na 232 milijonov dohodkov daje 273 milj. Zraven celjskega Foreggerja mej vsemi poslanci najbolj Bismarka časti vitez Schönerer. Ta je se drznil v zbornici celo naše cesarske rodbine lotiti se, za kar je bil tudi od predsednika grajan. To je tudi tisti mož, ki je spodnje-avstrijskim kmetom napisal tistih 37 tirjatev, s katerimi spielfeldski „bauernverein“ pa mariborski Nagele mislita slovenske kmete izneveriti slovenskim poslancem in vloviti za Schmidererjevega „Jožeta in Hanzeta“, ki bi rada na mesto Brandsteter-Seidlovo stopila. Bo težko iz te moke pogača. — Sulvereinerji se uže jezijo, da jim ljudje na Dunaji in Celovci penez pre malo v „samelšica“ mečejo. Menda uže vedo, da večji del šulvereinských penez ne dobijo šole, ampak se liberalne novine, agitatorji in rovarji podpirajo. Pravijo da je v Maribor takšen rovar dobil 4000 gold. — Koroški Slovenci v Prevalah zahtevajo slovenski poučevalni jezik, ker se drugače slovenski otroci ničesar ne naučijo. Nemčurji so radi tega močno hudi. — Ogerski državni zbor bode 20. t. m. razpuščen in začnejo se volitve novih poslancev ali „kortešovanje“. Volilna praska bo še hujša od zadnje. Gotovo se bodo tepli in ubijali.

Vnanje države. Iz Egipta došla je strašna novica, da so Mahdijevi mohamedani vzeli mesto Berber. Iz tega smemo sklepati, da je tudi Hartum zgubljen in vse posekano, kar je bilo kršeno. Sedaj je tudi Egipt v resnej nevarnosti. Angleži pa se za to malo zmenijo, bržas imajo zelo še zakrite in sebične namene. — V okolici Bagdada pojavila se je „črna smrt“ ali strahoviti pomor. Turški sultan pošlje Bolgarom v Rumelijo bržas Krestoviča namesto sebičnega Aleko-paše, za deželskega oskrbnika. — Italijanski freimaurerji so iz Rima vsem freimaurerskim shodnicam na celiem svetu razposlali pismo, v katerem jih

opominjajo zoper papeža Leona XIII. šuntati, ker je ta freimaurerje kot novošegne antikriste progglasil. Vidimo, da je namestnik Kristusov zopet pravo zadel. — Na Španskem skušajo republikanci kralja pregnati; do sedaj se kaže, da so preslabi, mnogo oficirjev je v zaroto zapletenih, ugrabljenih in ustreljenih. — Francozi so se sprli z Marokanskim sultonom in pozvali svojega poslanika nazaj. — V severnej Ameriki poteče sedanju predsedniku republike Arthurju odmerjena doba 5. marca 1885. Toda uže sedaj se kaže, da ne bode zopet izvoljen. ampak njegov nasprotnik, republikanec Blaine.

Smešnica 19. Deblikast nemčurček od Kríževcev, kateri prebivalce kraj Mure zove „murske žabe“, se nekotrat iz ogrskih Bakovec proti domu vračajoč navdan z dobrim prekmurčkom prepelje prek slovenske Mure. Na sredi reke se prekopice v vodo, katero piye in žlempa prav po žabje in vzdihuje: „Jekuš, Jekuš, v Muri so žabe“. Menil je namreč, da je on žaba. Po njem bi bilo, ako ga ne bi posleni Slovenci iz vode potegnoli in pod pazduho domov gnali Dal Bog, da je nemčurstvo tudi v Muri opral.

Bakovčan.

Razne stvari.

(Slovensko društvo) je zborovanje pri sv. Lenartu v Slov goricah za malo časa preložilo. Odbor prosi, naj društveniki vplačajo svojo letnino denarničarju g. dr. Glančniku, advokatu v Mariboru.

(Ljutomerska podružnica) kmetijska ima v nedeljo 11. t. m. po rani službi božji zbor pri sv. Križi v šoli. Vspored: postava o povzdigli govedorejstva, razni predlogi Zaradi važnosti tega zborovanja želeti je obilne udeležbe.

(Poberki od zadnje volitve.) Pri sv. Emi so z nemškutarji potegnili: Jurše, Plevnik, Vehovar. Takih ne več voliti za volilne može.

(Nemčurji) se uže sedaj hvalijo po časnikih, da bodo Slovencem 2 deželnemu poslancu zvrgli v Mariboru in 1 v Brežicah. Lani so prerokovali, da nam vse pohrustajo. So torej letos uže malo odjenjali. Vsakako pa je Slovencem treba paziti in delati.

(Posojilnica) mariborska je meseca aprila imela 12601 dohodkov, 11029 fl. izdatkov, prometa 23631 fl.; ptujska 7372 fl. dohodka, 5987 fl. izdatka, prometa 13.359 fl., vsega do sedaj 42819 fl. Čestitamo.

Loterijne številke:

V Gračci 3. maja 1884:	43, 59, 20, 87, 89
Na Dunaji "	54, 37, 79, 36, 16
Prihodnje srečkanje: 17. maja 1884.	

V Jan. Leon-ovej tiskarni

v Mariboru

bode takoj izišla knjižica z naslovom:

„Sveti Alojzij“

mladenčem in deklicam zvest in zanesljiv vodnik proti nebesom ali šestnedeljska pobožnost k njegovi časti.

Spisal France Ser. Bezjak,

kn. škof. duhovni svetovalec in župnik pri sv. Marku, niže Ptuja.

Velja v platno vezana z barvano obrezo 40 kr.
" v pol usnji z barvano obrezo . . . 50 "
" v usnji z zlato obrezo . . . . . 65 "

**■ Po pošti 5 kr. več; kdor jih vzame
12 skupaj, dobi 13. za nameček.**

■ Najložje se pošilja knjižica z križnim ovitkom in se priporoča denar s poštnino vred po poštni nakaznici doposlati.

Mične bukvice obsegajo na 124 straneh, mladini pripravne molitve, ki se v čast sv. Alojzija ali šestnedeljski pobožnosti k njegovi časti spisane. Komur je tedaj mar dobrih in pripravnih molitev k sv. Alojziju, naj si omisli to knjižico.

Podučiteljska služba

na četirirazrednici Ptudske okolice (Umgebung Pettau) III. plačilnega razreda je izpraznjena. Prosilec nemškega in slovenskega podučevanja zmožni naj svoje prošje do 10. julija 1884 pri krajnem šolskem svetu Ptudske okolice vložijo.

Okrajni šolski svet v Ptuji,

dne 28. aprila 1884.

1-3

Sejem v Središči.

Dne 12. maja na god sv. Pankracija bode v Središči živinski in kramarski sejem, katerega se navadno udeleži mnogo kupcev in prodajalcev.

SLOVO!

Pri mojem odhodu iz Ptuja v sedanjo Hrvatsko, zakličem vsem častitim p. n. udom slavne tukajšnje čitalnice, svojim tovarišem in prijateljem gromoviti „Živijo“ na mnogaja leta!

Ptuj, 6. maja 1884.

Jernej Rajšp,
trgovski pomočnik.

Ogersko-francosko zavarovalno delnično društvo

(Franco Hongroise)

z ustanovno zalogo 8 milijonov goldinarjev v zlatu zavaruje

**poljske prideljke na škodo
po toči**

in to po **posebno ugodnih pogojih** ter po
najniži zavarovalnini.

Škode se natančno in naglo izplačujejo.

Nadrobna pojasnila daje in naročila sprejma

glavna agencija

**v Mariboru pri gospodu J. P. Šunko
Tegetthofstrasse št. 14.**

1-2

Naznanilo.

Dovoljujeva si uljudno naznaniti, da sva popолнem s vsem preskrbljeno
stavbarsko podjetje umrlega stavbarja g. L. Baltzerja

kupila ter sva vsled velike zaloge raznega stavbarskega lesa, opeke itd., v stanu
vsakojaka stavbarska naročila točno in dobro izvrševati.

2—2

A. Kufner in G. Zečevič.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Vabilo k žborom členov oddelka I. — V.,

ki se bodo vršili

dné 18. meseca maja 1884 po 10. uri dopoludne
v hiši banke „Slavije“ (Senovažni trg p. štev. 978—II).

Program:

- Odb. I. & II.** Zavarovanje kapitati in dohodkov. 1. Dopolnilne volitve preglednega odbora in namestnikov.
2. Dopolnilne volitve preglednih odborov in namestnikov samoupravnih društev za zavarovanje pokojnin.
a) Oddelek I. b—A (Zavarovanje užitka za kmetovalce).
b) Oddelek I. b—B (Zavarovanje pokojnin za trgovce in obrtnike) in
c) Oddelek I. b—C (Zavarovanje pokojnin za uradnike in služabnike kmetijstva in gozdarstva).

Oddelek III. (Vzajemno podedovanjska društva.) Dopolnilna volitev preglednega odbora in namestnikov.

Oddelek IV. (Zavarovanje proti ognju.)

1. Dopolnilna volitev preglednega odbora oddelkovega in namestnikov.
2. Dopolnilna volitev preglednega odbora in namestnikov za samoupravno društvo mlinarjev odd. IV.

Oddelek V. (Zavarovanje proti toči.) Dopolnilna volitev preglednega odbora in namestnikov.

Legitimacijski listi dobivajo se pred občnim zborom pri glavnem ravnateljstvu (Senovažni trg št. 978—II).

V PRAGI, dne 29. aprila 1884

Upravino svetovalstvo vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi.

Izpisek iz pravil. Po §. 8 pravil odb. I. in II., §. 10 pravil odb. III. in po §. 3 spošnih določeb za vse zavarovalne vrste morejo se gospodje členi udeležiti teh zborov oddelkov brez ozira na visokost kaptala in na trpež zavarovanja.

„S L A V I E J A“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

V A B I L O

XVI. rednemu občnemu zboru
členov vseh oddelkov,

kateri se bode vršil

v hiši banke „Slavije“ na Senovažnem trgu pop. štev. 978-II.
dne 18. meseca maja 1884 ob 9. uri dopoludne.

PROGRAM.

1. Sklep o letnem poročilu za l. 1883, in o predlogih upravilnega svetovalstva.
2. Poročilo računskih preglednikov.
3. Premembra pravil.
4. Volitve.
  - a) čvetero členov in troje namestnikov upravilnega svetovalstva;
  - b) troje računskih preglednikov in dvoje namestnikov;
  - c) osmero razpravnih sodnikov;
  - d) poverjenikov za glavne zastope.
5. Določitev nagrad za računske preglednike.

Po končanem občnem zboru vršili se bodo takoj zbori oddelkov, da izvrše dopolnilne volitve preglednih odborov in namestnikov za oddelke I—V, kakor tudi samoupravnih društev odd. I, II. in IV.

Izpisek iz pravil:

- §. 31. III. Pri občnem zboru vdeleževati se, voliti in voljeni biti so opravičeni:
a) ustanovniki,
b) tisti članovi banke, ki imajo v jednem oddelkov I., II. in III. vsaj 1000 fl.
ali temu kapitalu jednakе vrednosti dohodek, ali v jednem drugih oddelkov vsaj 10.000 fl. za najmanje celo leto zavarovanih.

IV. Vsakdo ima v občnem zboru po jeden glas; namestništvo se razen slučajev, navedenih v §§ 26. in 28. spl. pr. le na tak način dovoljuje, da mora namestni člen, kateremu poleg § 31. III. b) spl. pr. ne pristoji pravica vdeležiti se občnega zpora, v ta namen, da prejme legitimacijski list, pokazati pooblastilo, katero mora biti ne le od člena, ampak tudi od pooblaščenca lastnoročno podpisano in izgotovljeno na tisti tiskovini, katero v ta namen pošlje pooblaščencu na zahtevanje ravnateljstvo. Pooblastilo izroči ravnateljstvo potem, ko ga je pregledalo in podpisalo, pooblaščencu.

V. Kdor se hoče vdeležiti občnega zpora, ima to najkasneje osem dni pred občnim zborom*) prijaviti ravnateljstvu, katero mu izroči legitimacijski list in program občn. zpora.

§ 32. IV. Koncem vsacega leta, računši od jednega občnega zpora do druga, izstopijo štirji členi, ki so najdalje poslovali; pri onih, ki so poslovali jednak dolgo, odloči žreb. Oni, ki so izstopil, morejo se zopet voliti.

Po najdaljšem poslovanju izstopijo iz upravnega svetovalstva gospodje: Nj. E. Ivan grof Harrach, J. V. Novak, Rud. Wunsch in Med. dr. Záhoř.

V PRAGI, dne 29. aprila 1884.

Upravilno svetovalstvo

vzajemne zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi.

*) To je letos do 10. maja (od 8—12 dopoludne).